

Beleidsplan 2019-2024

Vereniging Stad en Lande van Schouwen-Duiveland

Inhoudsopgave

1. Inleiding

2. Missie

- Doelstellingen
- Kernwaarden
- Strategie

3. Huidige situatie

4. Toekomst

- Activiteiten
- Middelen en uitvoering

5. Organisatie

- Leden
- Bestuur
- Secretariaat
- Commissies

6. Financiën

7. Uitvoering

1. Inleiding

De Vereniging Stad en Lande van Schouwen-Duiveland is opgericht in 1939 en bestaat derhalve al 80 jaar.

De huidige statutaire doelstellingen van de vereniging zijn onverminderd nuttig en actueel, maar de tijden veranderen snel en vragen om een andere aanpak en een andere manier van communiceren.

Ons ledenbestand vergrijsst. Bovendien is het een maatschappelijke trend dat mensen minder snel lid worden van een vereniging. Andere sociale netwerken (social media) komen daarvoor in de plaats. Echter, een grote ledenbasis ("vrienden"-basis) maakt de vereniging sterk en invloedrijker. Om krimp van het ledental tegen te gaan en de vereniging zelfs te laten groeien, is het aantrekken van nieuwe en jongere leden van groot belang. De vereniging wil gezond 100 jaar oud worden en ook in de komende beleidsperiode een rol van betekenis spelen voor het erfgoed op Schouwen-Duiveland.

In dit compacte beleidsplan wordt beschreven wat de missie en de strategie zijn en hoe het bestuur zijn doelen wenst te bereiken. Dit beleidsplan is tot stand gekomen in overleg met veel betrokken leden. Het bestuur is hen zeer erkentelijk voor hun inzet en de inbreng van ideeën.

2. Missie

Doelstellingen

De doelstellingen in de statuten kunnen het best worden samengevat als:

Het bewaken, bewaren en bevorderen van het erfgoed op Schouwen-Duiveland en de overdracht van kennis op dit gebied.

Onder erfgoed wordt het materiële erfgoed verstaan, zoals monumenten, voorwerpen en landschappen, maar ook het immateriële erfgoed, zoals gewoonten, gebruiken, leefomstandigheden, dialect et cetera.

Het erfgoed is van enorm sociaal, cultureel en financieel belang voor Schouwen-Duiveland.

Kernwaarden

De Vereniging Stad en Lande wil een vriend zijn van iedereen die van Schouwen-Duiveland houdt, bewoner, toerist, bedrijf en overheid, een verbindende factor zijn op het eiland.

Het verleden koesteren en behouden wat goed is, is ook een vorm van duurzaamheid en daarom helemaal "van deze tijd".

Bovendien is de huidige tijd de geschiedenis van morgen.

Betrokkenheid en participatie van leden wordt essentieel geacht.

Wat ons bindt is "liefde voor Schouwen-Duiveland".

Strategie

Omdat het werkterrein van de vereniging erg groot is, kiest het bestuur ervoor om prioriteit te geven aan het behoud van het monumentale karakter van de steden, dorpen en landschappen op Schouwen-Duiveland en het doorgeven van kennis over ons erfgoed aan volgende generaties.

3. Huidige situatie

De vereniging is actief op vele terreinen en het bestuur, de commissies en redacties en andere leden investeren veel tijd en energie in het verwezenlijken van de doelstellingen. De publicaties van de vereniging worden zeer gewaardeerd. De belangstelling voor lezingen en excursies lijkt wat af te nemen.

De commissies Monumenten en Planologie volgen op de voet wat er in het werkgebied gebeurt en reageren wanneer dat nodig is.

De vereniging onderhoudt contacten met overheden, semi-overheden en met relevante (erfgoed)organisaties.

Ondanks alle activiteiten heeft de vereniging een wat "klassiek" imago en lijkt weinig zichtbaar en aantrekkelijk voor jongeren en (jonge) gezinnen. Ook wordt de vereniging wel gezien als een organisatie die alles wil behouden zonder oog te hebben voor vernieuwing.

De huidige leden zijn wel tevreden maar zien ook de noodzaak voor vernieuwing.

4. Toekomst

In dit hoofdstuk wordt beschreven wat de vereniging de komende jaren wenst te bereiken en op welke wijze.

Activiteiten

In de komende jaren zal de vereniging zich met name richten op:

- Behoud, bescherming, ontwikkeling en herbestemming van monumenten
- Behoud en bescherming van het landschap
- Immaterieel erfgoed
- Historisch onderzoek en kennisoverdracht

en daarbij ook nieuwe werkwijzen en middelen gebruiken.

Een groot ledental draagt bij aan het draagvlak en de daadkracht van de vereniging. Het bestuur zal beleid ontwikkelen op het werven van nieuwe leden.

Daarbij is van cruciaal belang dat de vereniging duidelijk maakt wat zij haar leden te bieden heeft. Enerzijds zijn dat de publicaties van de vereniging en de deelname aan interessante lezingen, excursies en andere activiteiten. Anderzijds is het de behartiging van het algemeen belang waarbij de vereniging namens de leden haar stem laat horen bij alles wat het erfgoed op Schouwen-Duiveland aangaat.

Cruciaal daarbij is dat de vereniging haar klassieke verenigingsimago ombuigt naar een eigentijds imago van een actief netwerk en communicatieplatform. Van leden naar vrienden.

De vereniging delegeert veel activiteiten aan haar commissies.

Het tijdschrift en het jaarboek hebben hun eigen (onafhankelijke) redactiecommissie. Hierin brengt dit beleidsplan geen wijziging.

Middelen en uitvoering

De wijze waarop de vereniging haar doelstellingen wil verwezenlijken wordt behandeld aan de hand van de commissies. Het is noodzakelijk dat de commissies adequaat bemenst zijn en blijven. Continuïteit in beleid en kennis zijn van groot belang.

· Commissie Communicatie , PR en Evenementen

De vereniging richt zich op een aantal doelgroepen: de leden, potentiële leden, het bredere publiek en andere organisaties, toeristen op Schouwen-Duiveland en scholieren (educatieproject). Bij al deze doelgroepen dient de vereniging een dynamisch en actueel imago te hebben. Stad en Lande moet relevant zijn en aan de leden iets te bieden hebben. De communicatiemiddelen dienen alle doelgroepen te bereiken. Dat vraagt een grondige aanpak van de huidige websites zowel qua inhoud als techniek. Er dient een afgeschermd ledendeel te komen op de website en een voor iedereen toegankelijk deel. Ook zullen social media moeten worden ingezet om de doelgroepen te bereiken en apps worden ontwikkeld om alle informatie makkelijk en ook onderweg toegankelijk te maken. Er is behoefte aan digitale versies van het tijdschrift en de kroniek en een frequente informatieve digitale nieuwsbrief, waarin de activiteiten van de vereniging worden aangekondigd en achteraf de verslagen en resultaten van die activiteiten worden vermeld.

Ook kunnen eventueel delen of samenvattingen van artikelen uit tijdschrift of kroniek worden gepubliceerd en gedeeld.

De vereniging moet in al haar uitingen een soepel leesbare, herkenbare en consequente huisstijl gebruiken.

Vanwege de geringe budgetten zal de vereniging inzetten op free publicity (bijvoorbeeld Wereldregio, PZC) en verbinding zoeken met publiciteit genererende evenementen en organisaties (bijvoorbeeld de jaarlijkse "dagen" in Bruinisse, Brouwershaven, Dreischor, Burgh Haamstede, Landschapsdag, Kunstschouw, Open monumentendag, fiZi, de musea, serviceclubs et cetera).

Deze commissie organiseert lezingen, cursussen, excursies en andere activiteiten, eventueel in samenwerking met de andere commissies.

De activiteiten richten zich op het eigen erfgoed. Excursies kunnen een gehele dag of een dagdeel beslaan en naast de busreis ook het karakter hebben van een wandeling, speurtocht of foto-excursie op het eiland zodat ook meer jongeren en jonge gezinnen belangstelling zullen tonen. Verbinding zoeken met alle generaties op het eiland is belangrijk. Vernieuwende activiteiten en communicatiemiddelen zijn daarom onvermijdelijk maar ook uitdagend.

Er is behoefte aan nieuw promotiemateriaal.

De vereniging zou ook een zichtbare fysieke vestigingsplek moeten hebben (in een van de musea bijvoorbeeld).

• **Commissie Cultuurhistorie en erfgoed**

De vereniging houdt zich bezig met de oudere maar ook recente (cultuur)geschiedenis van het eiland. Deze commissie doet onderzoek naar (cultuur)historische gebeurtenissen en materieel en immaterieel erfgoed. Door publicatie van de resultaten van de onderzoeken bevordert zij de kennis over en daarmee de betrokkenheid bij Schouwen-Duiveland.

Onder materieel erfgoed wordt verstaan roerend erfgoed, zoals verzamelingen, archieven, kunstwerken, en onroerend erfgoed. Het onroerend erfgoed wordt echter met name door de commissies Monumenten en Planologie behandeld.

Onder immaterieel erfgoed wordt verstaan oraal erfgoed (vertelcultuur, dialect), podiumkunst en gebruiken, rituelen, ambachten en eetcultuur.

De belangstelling voor immaterieel erfgoed groeit, ook bij jongeren. De stichting Erfgoed Zeeland (voorheen SCEZ) heeft dit onlangs als speerpunt genomen. Duurzaamheid en een prettige woon-en leefomgeving wordt door jongere gezinnen belangrijk geacht, evenals gezond en lokaal eten, klimaat en hergebruik van spullen. De vereniging speelt hier op in door meer aandacht te geven aan het immateriële erfgoed.

De commissie Cultuurhistorie en erfgoed onderhoudt contacten met de (zelfstandige) redacties van het tijdschrift en het jaarboek en stimuleert publicatie van haar onderzoeksresultaten.

· **Commissie Educatie**

Het educatieproject wordt voortgezet door de inhoud op de website *mijnstadenlande* aan te vullen en te onderhouden. De vereniging hecht veel waarde aan kennisoverdracht aan de jeugd en samenwerking met scholen op het eiland is onontbeerlijk, bijvoorbeeld door direct contact met de (leerkrachten van) de basisscholen en middelbaar onderwijs door middel van voorlichting en gastlessen.

De inhoud die voor het educatieproject is en wordt ontwikkeld kan ook (eventueel iets bewerkt) ter beschikking gesteld worden via andere communicatiemiddelen van de vereniging voor de andere doelgroepen, bijvoorbeeld toeristen.

· **Commissie Jaarboek/Kroniek**

De vereniging publiceert jaarlijks in het najaar de "Kroniek", een jaarboek bevattende populair wetenschappelijke studies betreffende de geschiedenis van Schouwen-Duiveland. Inmiddels zijn tal van onderwerpen uit het verre en nabije verleden belicht. Het jaarboek wil vooral bijdragen publiceren, die nieuw licht werpen op tot dusverre niet of zelden behandelde thema's uit de geschiedenis van Schouwen-Duiveland. De Kroniek biedt de mogelijkheid aan onderzoekers om de resultaten aan een breed publiek te presenteren.

De wens bestaat de inhoud van de Kroniek ook zoveel mogelijk te digitaliseren en (geheel of per artikel) digitaal ter beschikking te kunnen stellen.

· **Commissie Monumenten**

De commissie Monumenten stelt zich ten doel:

- De bestaande Rijks- en Gemeentelijke monumenten te inventariseren en de (bouw)geschiedenis van deze objecten te bestuderen.
- Panden op Schouwen-Duiveland die daarvoor in aanmerking komen, voor te dragen als Rijks- of Gemeentelijk monument.
- Het signaleren van monumenten die in verval zijn geraakt.

- Het zoeken van nog niet aangemelde objecten die voor de toekomst als waardevol erfgoed aangemerkt kunnen worden.

Zij bereikt haar doelstellingen door ontwikkelingen in ons werkterrein nauwgezet te volgen en gevraagd en ongevraagd advies te geven aan betrokken partijen. Zij onderhoudt de contacten met relevante overheden en organisaties, zoekt vooroverleg en stelt zich dienstbaar doch kritisch op. Waar bezwaren zijn tegen voorgenomen plannen komt de commissie met adviezen en betere alternatieven.

Bezwaar- en beroepsprocedures zijn niet de insteek, evenwel niet uitgesloten. Het voorkómen van ongewenste ontwikkelingen wordt in beginsel door goed overleg bereikt, zo mogelijk in samenwerking met andere organisaties en met gebruikmaking van publieke opinie en social media. Verbinding zoeken is krachtiger dan protest.

• **Commissie Planologie**

De commissie volgt de ontwikkelingen die te maken hebben met veranderingen op planologisch gebied van Schouwen-Duiveland. Ons eiland kenmerkt zich door haar unieke landschappelijke kwaliteiten en cultuurhistorische waarden. De commissie zet zich in voor het behoud daarvan. Wij staan kritisch tegenover plannen, die naar ons oordeel een bedreiging kunnen vormen voor bepaalde beschermde stads- of dorpsgezichten, dan wel voor het landschap van het eiland Schouwen-Duiveland. Wij geven advies en indien nodig schakelen wij ook andere instanties in. Bezwaar- en beroepsprocedures zijn niet de insteek, evenwel niet uitgesloten. Het voorkómen van ongewenste ontwikkelingen wordt in beginsel door goed overleg en advies bereikt, met gebruikmaking van publieke opinie en social media. Ook voor deze commissie geldt dat verbinding zoeken krachtiger is dan protest.

• **Commissie Tijdschrift**

De Commissie Tijdschrift draagt zorg voor het verenigingsblad *Stad en Lande: Historische bijdragen en mededelingen van de Vereniging Stad en Lande van Schouwen-Duiveland*. Het tijdschrift verschijnt driemaal per jaar. Het tijdschrift wordt, blijkens een in 2018 gehouden

enquête, zeer door de leden gewaardeerd. Reden voor grote veranderingen is er derhalve niet.

De wens bestaat de inhoud van het tijdschrift ook zoveel mogelijk te digitaliseren en (geheel of per artikel) digitaal ter beschikking te kunnen stellen.

5. Organisatie

• **Leden**

De vereniging kent (statutair) drie soorten leden: leden (meerderjarig), jeugdleden (minderjarig) en ereleden. Daarnaast kunnen publiekrechtelijke en privaatrechtelijke organisaties begunstiger zijn van de vereniging. In de praktijk zijn er echter slechts leden en ereleden.

Vanwege de doelstelling de vereniging te laten groeien zal ingezet worden op het werven van nieuwe leden en jeugdleden en wordt onderzocht of er een gezinslidmaatschap moet worden geïntroduceerd. Een gezinslid heeft dan dezelfde rechten als een lid of jeugdlid maar ontvangt geen tijdschrift of kroniek. De contributie kan dan lager zijn dan voor een gewoon lid.

Verder zou er via social media een "vrienden"-kring kunnen worden opgebouwd. Mensen die ons via o.a. Facebook en Instagram volgen en wellicht op enig moment ook lid worden.

• **Bestuur**

Het bestuur bestaat momenteel uit 9 leden en vergadert normaliter 6 maal per jaar. Tussentijds hebben de voorzitter, de secretaris en de penningmeester (het dagelijks bestuur) veelvuldig contact. Het bestuur stuurt de verschillende commissies aan en zorgt voor eenheid in beleid. Daarnaast organiseert het bestuur twee ledenvergaderingen per jaar en doet het verder hetgeen de statuten vereisen.

Het bestuur vertegenwoordigt de vereniging in haar contacten met leden, niet-leden en organisaties en overheden.

• **Secretariaat**

De secretaris van de vereniging kan onmogelijk alle noodzakelijke secretariaatswerkzaamheden uitvoeren en alle gewenste communicatiemiddelen onderhouden. Er zal een ondersteuning vanuit de leden nodig zijn, bijvoorbeeld voor het verzorgen van de digitale nieuwsbrief, communicatie met nieuwe leden, social media, persberichten en dergelijke.

Het is noodzakelijk dat het secretariaat over emailadressen en 06-nummers van leden beschikt om snel en adequaat met de leden te kunnen communiceren.

De privacywetgeving zal daarbij worden nageleefd.

• **Commissies**

De vereniging kent 7 commissies:

- Communicatie, PR en Evenementen
- Cultuurhistorie en erfgoed
- Educatie
- Jaarboek/Kroniek
- Monumenten
- Planologie
- Tijdschrift

De taak- en werkverdeling binnen de commissies wordt aan de commissies zelf overgelaten en commissies kunnen per project bezien of zij een beroep doen op leden om mee te helpen.

Betrokkenheid van leden bij commissies of projecten moet actief worden gestimuleerd. Vele handen maken immers licht werk. In veel commissies speelt de komende jaren opvolging van leden. Tijdige werving en selectie onder de leden is belangrijk.

6. Financiën

De vereniging vraagt contributie aan de leden en ontvangt bescheiden bijdragen van derden. Onderzocht zal worden of er meer begunstigers geworven kunnen worden.

De uitgaven van de vereniging bestaan voornamelijk uit de productiekosten van de tijdschriften en de Kroniek. Daarnaast zijn er de kosten van PR en educatie en de reguliere secretariaats-en vergaderkosten.

De komende jaren zal de contributie licht moeten stijgen om de gestegen kosten te compenseren. Het bestuur streeft naar een jaarlijks sluitende begroting. Voor uitzonderlijke kosten of investeringen kan de vereniging putten uit haar eigen reserves, een beroep doen op Stichting Steunfonds Stad en Lande van Schouwen-Duiveland of waar mogelijk subsidies vragen bij andere goeddoelinstellingen (ANBI's).

De vereniging beschikt over een gezond eigen vermogen dat als buffer dient voor onverhoopte financiële tegenvallers.

7. Uitvoering

Na instemming met het beleidsplan door de ledenvergadering zal het bestuur met de commissies zorgdragen voor een concreet actieplan (inclusief communicatieplan) voor de komende jaren en een bijpassende meerjarenbegroting. De jaarlijkse plannen en begroting zal hierop worden gebaseerd en in de najaarsvergaderingen steeds ter goedkeuring aan de leden worden voorgelegd.